

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

02.07.2026

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 2 лип. Результати конференції в Гданську для культури: залучили майже 5 мільйонів євро міжнародної допомоги. – Наріжна В.; Укрінформ. – 2026. – 2 лип. Для сфери культури України на конференції в Гданську залучили понад €4,8 мільйона. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Вечірній Київ. – 2026. – 1 лип. Верховна Рада підтримала закон про заснування Українського національного пантеону. – Мошківський В.; Віледж Україна. – 2026. – 1 лип. Рада підтримала законопроект про створення Українського національного пантеону. – Гуржий В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Рада підтримала створення національного Пантеону. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 1 лип. В Українському культурному центрі у Парижі відбувся вечір пам'яті Василя Сліпака. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Від Кримської війни до війни РФ проти України: експерти закликали сформуванню український історичний наратив. – Інф.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2026. – 1 лип. Трансформації та боротьба за існування: чеський театр «Тепер вдих і лети» привозить до Києва три вистави. – Катаєва М.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 1 лип. Театральний липень: які вистави покажуть у столиці. – Катаєва М.](#)

Візуальні мистецтва

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. У Дніпрі відкриються дві виставки про пам'ять Соледара та досвід вимушеного переміщення. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Український фільм «Машина часу Майдан» отримав нагороду одного з найбільших фестивалів документального кіно у світі. – Інф.](#)

Література

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Літературний фестиваль PORT оголосив](#)

дати проведення та фокус-тему 2026 року. – Інф.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило конкурс на здобуття премії імені Шолом-Алейхема у 2027 році. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 1 лип. Стартував прийом робіт на здобуття літературної премії імені Олени Пчілки. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Японія через ЮНЕСКО підтримає відновлення Лаври – зустріч Сибіги з Тошіміцу. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 1 лип. Перелік нематеріальної культурної спадщини України поповнився новими елементами: що додали. – Наріжна В.; Укрінформ. – 2026. – 1 лип. До переліку нематеріальної культурної спадщини внесли сокальську кераміку. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 2 лип. У Франкфурті-на-Майні пройшов масштабний форум українських громад і волонтерів Німеччини. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 1 лип. У Парижі проведуть вечір українсько-французького діалогу та презентують проєкт «Twin NGOs». – Інф.

Загальні питання

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 2 лип. Результати конференції в Гданську для культури: залучили майже 5 мільйонів євро міжнародної допомоги. – Наріжна В.; Укрінформ. – 2026. – 2 лип. Для сфери культури України на конференції в Гданську залучили понад €4,8 мільйона. – Інф.

Міністерство культури України підбило підсумки участі у Конференції з питань відновлення України (URC2026), що відбулася у Гданську. За результатами URC2026 Міністерство культури України залучило понад 4,8 млн євро міжнародної допомоги на підтримку культурної спадщини, медіа та креативних індустрій. Також під час конференції підписали низку меморандумів про співпрацю та представлено перші п'ять пілотних проєктів Українського фонду культурної спадщини. «Понад мільярд євро підтримки для людського виміру відновлення України – це результат спільної роботи семи міністерств. Для Міністерства культури конференція принесла конкретні рішення: нове фінансування, міжнародні партнерства, підтримку українських медіа, культурної спадщини та креативних індустрій. Це інвестиції у відбудову об'єктів, а також у збереження української ідентичності, пам'яті та людського потенціалу. Уже розпочинаємо підготовку до URC2027 в Естонії», – заявила віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна. Фінансування культурної сфери України: 2 млн євро від ЄС – підтримка програм ЮНЕСКО зі збереження документальної спадщини України; понад 1 млн євро від програми «Партнерство за сильну Україну» – захист культурної спадщини та відновлення пошкоджених об'єктів; 1,5 млн євро від Інституту висвітлення війни та миру (IWPR) за підтримки Норвезького агентства з розвитку співробітництва (Norad) – підтримка українських медіа та організацій громадянського суспільства у 2026–2027 роках; 300 тис. дол. від міжнародної гуманітарної організації Mercy Corps – розвиток мікро-, малого та середнього бізнесу, а також креативних індустрій. Під час конференції Міністерство культури України підписало меморандуми про співпрацю з European Bank for Reconstruction and Development, ICCROM, Nova Ukraine та Mercy Corps. Крім того, разом із ЮНЕСКО зафіксували декларацію щодо культурно чутливого відновлення України. Одним із ключових результатів URC2026 у сфері культури стала презентація перших п'яти пілотних проєктів Українського фонду культурної спадщини. Серед них – відновлення Іванківського історико-краєзнавчого музею, який до початку повномасштабного російського вторгнення зберігав роботи видатної української художниці Марії Примаченко. За підсумками URC2026 уклали 160 угод на суму понад 10 млрд євро. Організатором наступного, шостого масштабного міжнародного форуму, що запланований на 2027 рік, офіційно затвердили Естонію. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/rezultati-konferentsiji-v-hdansku-dlja-kulturi-zaluchili-majzhe-5-miljoniv-jevro-mizhnarodnoji-dopomohi.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4139785-dla-sferi-kulturi-ukraini-na-konferencii-v-gdansku-zalucili-ponad-48-miljona.html>

Вшанування пам'яті

Вечірній Київ. – 2026. – 1 лип. Верховна Рада підтримала закон про заснування Українського національного пантеону. – Мошківський В.; Віледж Україна. – 2026. – 1 лип. Рада підтримала законопроект про створення Українського національного пантеону. – Гуржий В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Рада підтримала створення національного Пантеону. – Інф.

Верховна Рада 1 липня ухвалила Закон про Український національний пантеон (законопроект №15360). Документ закладає правові засади для створення у Києві державного меморіального комплексу. У Пантеоні перепоховуватимуть визначних діячів України, а для тих, чиї останки неможливо повернути на батьківщину, встановлюватимуть кенотафи або меморіальні таблиці. Також це стане місцем проведення державних церемоній, вручення найвищих державних нагород і офіційних заходів за участю іноземних делегацій. Його планують включити до державного протоколу під час візитів глав інших держав. Закон визначає, кого можуть вшанувати у Пантеоні. До цього переліку входять глави українських держав різних історичних періодів, президенти України, яких не усували з посади через імпічмент, головнокомандувачі українських військових формувань, а також видатні діячі науки, культури, освіти, релігії, державотворення і лауреати Нобелівської премії, пов'язані з Україною. Водночас закон встановлює обмеження. До Пантеону не зможуть включити людей, засуджених за злочини проти національної безпеки України чи міжнародного правопорядку, а також тих, на кого поширюється законодавство про засудження комуністичного, нацистського та російського імперського тоталітарних режимів. Перепоховання проводитимуть лише за згодою близьких родичів. Кандидатури розглядатиме спеціальний дорадчий орган за участю істориків, науковців і представників Українського інституту національної пам'яті. Перед остаточним рішенням також проводитимуть громадське обговорення. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/129241/>

<https://www.village.com.ua/village/life/edu-news/375127-rada-pidtrimala-zakonoproekt-pro-stvorenniya-nbsp-ukrayinskogo-natsionalnogo-panteonu>

<https://interfax.com.ua/news/general/1181181.html>

Укрінформ. – 2026. – 1 лип. В Українському культурному центрі у Парижі відбувся вечір пам'яті Василя Сліпака. – Інф.

У Франції вшанували пам'ять Василя Сліпака – українського оперного співака, який здобув визнання на сцені Національної опери в Парижі, однак залишив її у 2015-тому році, аби стати на захист України після початку російської агресії. Мистецький вечір пам'яті відбувся в Українському культурному центрі у Франції. Музична програма вечора поєднала українські традиційні мотиви, європейську класичну музику та сучасні твори. Зокрема, прозвучали українські народні пісні в обробках, твори Лілі та Наді Буланже, Шарля Гуно, Джузеппе Верді, Людвіга ван Бетховена, Жуля Массне, Золтана Алмаші, а також фортепіанна п'єса друга українського співака, композитора

Євгена Гальперіна. Інші твори виконали баритон-бас Гійом Дюссо, скрипалька Антоніна Криса, віолончеліст Клеман Майє, піаніст Хьонджин Со та меццо-сопрано Олександра Турянська. На завершення вечора усі артисти разом з глядачами акапельно заспівали улюблену народну пісню Василя «Ніч яка місячна». Василь Сліпак загинув 29 червня 2016 року поблизу селища Луганське на Донеччині від кулі снайпера під час виконання бойового завдання. У 2017 році йому посмертно було присвоєно звання Героя України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4139618-v-ukrainskomu-kulturnomu-centri-u-parizi-vidbuvsja-vecir-pamati-vasila-slipaka.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Від Кримської війни до війни РФ проти України: експерти закликали сформувати український історичний наратив. – Інф.

Формування українського історичного наративу про Кримську війну 1853–1856 років є не лише питанням історичної науки, а й складовою сучасної гуманітарної, безпекової та міжнародної політики України, заявили учасники четвертої панельної дискусії V Міжнародного форуму Експертної мережі Кримської платформи. Журналістка агентства «Інтерфакс-Україна» відвідала захід та поспілкувалася з модератором дискусії, кандидатом історичних наук і членом Експертної мережі Кримської платформи Єгором Брайляном. Панельна дискусія була присвячена переосмисленню Кримської війни через українську перспективу. Попри те що цей конфлікт став однією з ключових подій європейської історії XIX ст., його сприйняття протягом десятиліть формувалося переважно через російську імперську та радянську історіографію. За словами Єгора Брайляна, саме необхідність змінити цей підхід стала причиною появи окремої панелі на форумі. Історик наголосив, що тоді коаліція Великої Британії, Франції, Сардинського королівства та Османської імперії протистояла Російській імперії, а нині світова коаліція підтримує Україну у боротьбі проти російської агресії. На його думку, Кримська війна є одним із найбільш показових історичних прикладів поразки російського імперіалізму. Водночас він зауважив, що в Україні досі не сформовано цілісного бачення цієї війни, а значна частина уявлень про неї базується на російських наративах. Під час дискусії окрему увагу приділили ролі українців і кримських татар у війні, питанням історичної пам'яті та збереження культурної спадщини на окупованому півострові. Важливою темою стала і маловідома сторінка української історії, пов'язана з першою залізницею на території сучасної України. Саме тому до участі в дискусії запросили британського історика Ентоні Доусона, який спеціалізується на дослідженні Великої центральної кримської залізниці. Одним із центральних спікерів панелі став голова Державної архівної служби України, кандидат історичних наук Анатолій Хромов. Учасники дискусії наголосили, що переосмислення Кримської війни виходить далеко за межі академічних досліджень. Йдеться про формування державної політики пам'яті, міжнародної комунікації та аргументації України

на світовій арені. Серед учасників панелі були також директорка Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України Лариса Левченко, представник Крайової Ради Українців Криму Андрій Іванець, професорка Таврійського національного університету ім. Володимира Вернадського Наталія Іщенко та голова правління Центру оборонних стратегій Андрій Загороднюк. Загалом у межах V Міжнародного форуму Експертної мережі Кримської платформи відбулися чотири панельні дискусії. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1181262.html>

Театр

Вечірній Київ. – 2026. – 1 лип. Трансформації та боротьба за існування: чеський театр «Тепер вдих і лети» привозить до Києва три вистави. – Катаєва М.

Із 3 по 5 липня на сцені Малого театру відбудуться гастролі незалежного чеського театру «Тепер вдих і лети» («Ted', nádech a let'). У межах програми зіграють три вистави в постановці режисера Давіда Зелінки. Театр «Тепер вдих і лети» у 2013 році заснував режисер, перформер і публіцист Давід Зелінка. Колектив працює з документальним матеріалом, особистими історіями та темами, які стосуються соціальних змін, міграції, війни, досвіду вразливих груп тощо. Мистецька концепція театру спирається на принципи «бідного театру» Єжи Гротовського, антропологічного театру Еудженіо Барби та підходи devised theatre – коли матеріалом для вистави стають реальні історії, спостереження та досвід самих учасників. Від 2023 року театр активно співпрацює з українськими акторками, які продовжують творчу діяльність у Чехії. Так, у київських показах гратимуть Капітоліна Колобова та Валерія Лобачова. Кияни мають змогу побачити три вистави: 3 липня – «Занадто різні світи» (вистава із субтитрами перекладу); 4 липня – «Мініатюри» (вистава українською мовою); 5 липня – «І ЛЮДИ ЖИВУТЬ. АБДУЛ» (вистава із субтитрами перекладу). Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/129257/>

Вечірній Київ. – 2026. – 1 лип. Театральний липень: які вистави покажуть у столиці. – Катаєва М.

Деякі київські театри вже завершили сезон, інші ж ще продовжують працювати та навіть готують прем'єри. У матеріалі – афіші столичних закладів із репертуаром на липень, зокрема Національного академічного драматичного театру ім. Лесі Українки; Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка; Національної опери України; Київського національного академічного театру оперети; Театру на Подолі; Київського академічного театру «Колесо» та ін. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/129251/>

Візуальні мистецтва

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. У Дніпрі відкриються дві виставки про пам'ять Соледача та досвід вимушеного переміщення. – Інф.

Фонд ІЗОЛЯЦІЯ 4 липня відкриє у Центрі сучасної культури в Дніпрі дві мистецькі виставки, присвячені темам пам'яті, дому та досвіду вимушеного переміщення мешканців Донеччини. У межах події буде представлено фотографічний проєкт «Сіль моєї землі» мисткині Олександри Клод та інтерактивний VR-проєкт «Віддзеркалення» Роксолани Дудки. Обидві роботи створені за участі представників Соледарської громади. Перед відкриттям виставок відбудеться дискусія «Спадщина. Практична робота: мистецькі партисипативні практики для збереження культурної спадщини», присвячена ролі мистецтва у збереженні пам'яті та переосмисленні культурної спадщини в умовах війни. Модеруватиме дискусію кураторка програми резиденцій Люся Ничай. До обговорення долучаться мисткині Олександра Клод і Роксолана Дудка, а також учасники програми «Спадщина. Практична робота» та представники Соледарської громади. Під час відкриття обох виставок заплановано авторські екскурсії за участі мисткинь. Проєкти реалізовано в межах програми розвитку спроможності та мережування для локальних діячів культури Room for Heritage, яку підтримує програма «Партнерство за сильну Україну» (PFRU), що фінансується урядами Великої Британії, Естонії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швейцарії та Швеції. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1181296.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Український фільм «Машина часу Майдан» отримав нагороду одного з найбільших фестивалів документального кіно у світі. – Інф.

Документальний фільм «Машина часу Майдан» режисерів Володимира Тихого та Романа Любого здобув спеціальну відзнаку журі (Special Mention) Міжнародного конкурсу фестивалю документального кіно Sheffield DocFest у Великій Британії, повідомляє Національна спілка кінематографістів України. Світова прем'єра стрічки відбулася в межах фестивалю. Фільм створено у копродукції кінооб'єднання «Вавилон'13», «Суспільне Мовлення» та німецької компанії Trimafilm. Стрічка повертає глядача до подій Революції Гідності. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1181317.html>

Література

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Літературний фестиваль PORT оголосив дати проведення та фокус-тему 2026 року. – Інф.

Літературний фестиваль PORT вдруге відбудеться в Одесі 5–6 вересня та об'єднає авторів, читачів і культурні інституції навколо сучасної української літератури, культури Півдня та актуальних суспільних тем. Фокус-темою заходу стала пам'ять, стійкість і досвід, що залишається після історичних потрясінь, втрат та змін. За словами операційної директорки фестивалю Наталі Мажарової, PORT має на меті стати майданчиком для формування нової

сучасної літератури українського Півдня. Команда PORT планує розширити програму та коло учасників. Фестиваль організовує ГО «Вишиванковий фестиваль» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1181288.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило конкурс на здобуття премії імені Шолом-Алейхема у 2027 році. – Інф.

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило про початок прийому документів на здобуття премії ім. Шолом-Алейхема у 2027 році. Подати документи на участь у конкурсі можна з 1 липня до 1 листопада 2026 року включно. Докладно про умови конкурсу:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1181286.html>

Укрінформ. – 2026. – 1 лип. Стартував прийом робіт на здобуття літературної премії імені Олени Пчілки. – Інф.

Національне видавництво дитячої літератури «Веселка» розпочало прийом конкурсних робіт на здобуття літературно-мистецької премії ім. Олени Пчілки у 2026 році, повідомляє Державний комітет телебачення і радіомовлення України. Прийом документів триватиме по 29 серпня. Імена лауреатів будуть оголошені 1 жовтня. Докладно про премію і умови участі:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4139607-startuvav-prijom-robit-na-zdobutta-literaturnoi-premii-imeni-oleni-pcilki.html>

Охорона культурної спадщини

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 1 лип. Японія через ЮНЕСКО підтримає відновлення Лаври – зустріч Сибіги з Тошіміцу. – Інф.

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга провів у Токіо 1 липня двосторонні переговори зі своїм японським колегою Мотегі Тошіміцу, під час якої йшлося зокрема й про російський удар по Києво-Печерській Лаврі. Мотегі Тошіміцу висловив намір Японії надати підтримку через ЮНЕСКО для відновлення пошкодженої Лаври. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1181237.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 1 лип. Перелік нематеріальної культурної спадщини України поповнився новими елементами: що додали. – Наріжна В.; Укрінформ. – 2026. – 1 лип. До переліку нематеріальної культурної спадщини внесли сокальську кераміку. – Інф.

Міністерство культури України включило «Традицію побутування та мистецтво створення сокальської кераміки» до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України. Відтепер місцеві громади мають врахувати рекомендації та пропозиції щодо охорони цього елемента, розроблені Експертною радою з питань нематеріальної культурної спадщини. Сокальська кераміка сформувалася на території Сокаля, що нині входить до Шептицького району Львівської області. Це один із найвідоміших

гончарних осередків України, історія якого бере початок ще у XV ст. Як зазначили в Міністерстві культури, Національний перелік елементів нематеріальної культурної спадщини України існує з 2012 року. Станом на сьогодні до нього внесено понад 120 елементів традиційної культури з різних регіонів країни. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/perelik-nematerialnoji-kulturnoji-spadshchini-ukrajini-popovnivsja-novimi-elementami-shcho-dodali.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4139540-do-pereliku-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini-vnesli-sokalsku-keramiku.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 2 лип. У Франкфурті-на-Майні пройшов масштабний форум українських громад і волонтерів Німеччини. – Інф.

В Українському координаційному центрі у Франкфурті-на-Майні відбулася масштабна зустріч представників українських волонтерських і громадських організацій та ініціатив з різних міст Німеччини, спрямована на народження нових партнерств, професійне навчання та консолідацію зусиль. Подія стала майданчиком для діалогу, обміну досвідом і міжсекторальної співпраці за участю дипломатів, європейських політиків та експертів. Захід відкрила керівниця Українського координаційного центру у Франкфурті-на-Майні Вікторія фон Розен. Із вітальним словом до учасників звернувся в. о. Генерального консула України у Франкфурті-на-Майні Тарас Жолубак. Яскравим завершенням інтеграційного дня стала концертна програма, яка об'єднала присутніх навколо національних культурних традицій. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4139868-u-frankfurtinamajni-projsov-masstabnij-forum-ukrainskih-gromad-i-volonteriv-nimeccini.html>

Укрінформ. – 2026. – 1 лип. У Парижі проведуть вечір українсько-французького діалогу та презентують проєкт «Twin NGOs». – Інф.

У Культурному центрі України у Франції 2 липня відбудеться тематичний вечір «Разом за демократію в Європі». Захід присвячено розвитку громадянського суспільства, посиленню українсько-французької взаємодії та реалізації спільних міжнародних ініціатив. Про це йдеться на фейсбук-сторінці Centre Culturel d'Ukraine en France. Програма вечора об'єднає офіційну дискусійну та неформальну культурну частини. Відбудеться презентація правозахисних організацій та обговорення проєкту «Twin NGOs» – нової ініціативи, яка покликана налагодити прямі партнерські зв'язки та «побратимство» між французькими й українськими неурядовими організаціями, що працюють у схожих громадських, гуманітарних чи культурних сферах. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4139254-u-parizi-provedut-vecir-ukrainskofrancuzkogo-dialogu-ta-prezentuut-proekt-twin-ngos.html>

завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm